

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΟΥ ΤΙΤΙΑΝΟΥ

(Διήγημα ἐκ τοῦ δανικοῦ).

(Συνέχεια καὶ τέλος. Ἴδε προηγούμενον φύλλον 677).

«Ὁ μυλόρδος ἤκουε μὲ πολλὴν προσοχήν, διὰ τὸ μὴ χάσῃ καμμίαν λέξιν ἀπὸ τὴν διήγησιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ὁμιλητικοῦ ἱερέως, ἐτρόμαξε. ὁμως ὅταν ἤκουσε τὸν Κὺν Στέφενς λέγοντα :

— Ἐυρέτε, μυλόρδε ; Μίαν φορὰν ἔμπορεῖτε καὶ σεῖς νὰ ἔλθῃτε μαζὶ μου εἰς τὴν ἔπαυλιν ! Δὲν ζεῦρω μὲν τὸν σκοπὸν τῆς ἐδῶ ἀφίξεώς σας ὡπὸσδήποτε ὁμως δὲν πρέπει ν' ἀφήσῃτε τὸν τόπον μας χωρὶς νὰ ἐπισκεφθῇτε τὸ Γιουτκάσελ, καὶ σὰς ὑπόσχομαι, ὅτι αἱ κυρίαι θὰ σὰς ὑποδεχοῦν πολὺ καλὰ.

«Ἐπὶ στιγμὴν δὲν ἤξευρεν ὁ μυλόρδος τί ν' ἀπαντήσῃ, ὑπερίσχυεν ὁμως ἡ δειλία του καὶ εἶπε !

— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, Κύριε Στέφενς, δὲν ἔχω ὁμως πολλὴν διάθεσιν νὰ κάμω νέας γνωριμίας καὶ πρὸς τούτοις σκοπεύω ν' ἀναχωρήσω μετὰ τινὰς ἡμέρας.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε, σὰς διαβεβαιῶ ὁμως, ὅτι ἀξίζει τὸν κόπον νὰ ἰδῇτε τὴν ἔπαυλιν. Ἄλλως τε αὖριον θὰ ἐπισκεφθῶ τὴν μυλαίδην διὰ τὸ τῆς εἰπῶ περὶ τινος βιβλίου, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ τῇ προμηθεύσω καὶ τὸ ὁποῖον δὲν κατάρθωσα νὰ τὸ εὐρω.

— Καὶ τί βιβλίον εἶνε αὐτό ;

— Εἶνε μία μικρὰ ἐκδοσις τῶν ποιημάτων τοῦ λόρδου Σούρρεϋ ἡ ὁποία περιέχει μικρὰ τινὰ ποιήματα μὴ ὑπάρχοντα εἰς τὴν συνήθη ἐκδοσιν.

«Ὁ λόρδος ἐζήτησε τὴν ἄδειαν νὰ φροντίσῃ αὐτὸς περὶ τοῦ βιβλίου καὶ τὴν ἰδίαν ἐσπέραν ἔγραψεν εἰς Λονδῖνον πρὸς τὸν βιβλιοπώλην του, ὅπως ἀντὶ πάσης θυσίας εὐρὴ καὶ τῷ ἀποστείλῃ ἀμέσως τὸ ἐν λόγῳ βιβλίον.

«Τὰς ἐπομένους ἡμέρας διῆλθεν ὁ μυλόρδος οἰκουρῶν ἀδιακόπως ἔβρεχε καὶ ὠρκίσθη νὰ μὴ ἐπισκεφθῇ τὸν νέον φίλον του ἕως οὐ φθάσῃ ἐκ Λονδίνου τὸ βιβλίον.

«Τὸ ἀπόγευμα τέλος μιᾶς ἡμέρας διεσκεδάσθησαν τὰ νέφη, ἐπεφάνη ἓν τμήμα κυανοῦ οὐρανοῦ καὶ ὅλα τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα ἐπερίμενον τώρα μετὰ πόθου τὸν ἀγαπητὸν ἥλιον, ὁ ὁποῖος ἐθεάθη τέλος πάντων περὶ τὴν πέμπτην ὥραν καὶ ἔρριψε μίαν δράκμα χρυσῶν ἀκτίνων ἐπὶ τοῦ δάσους καὶ τῶν καθύγρων λειμῶνων, ἀπαστραπτόντων τώρα ἀπὸ τὴν πολλὴν λάμψιν.

«Ὁ μυλόρδος ἐξελθὼν εἰς περίπατον ἔφθασεν εἰς ὕψωμα τι, ὁποῦθεν ἐβλεπε τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς πέριξ φύσεως· αἶφνης παρετήρησε μακρόθεν προσεγγίζον κυνηγετικὸν ὄχημα. Ἐστῆτο ὅφ' ἐνὸς μόνον ἵππου, τοῦ ὁποίου τὰς ἡ-

νίας ἐκράτει μία κυρία. Ὁ μυλόρδος ἐκρύβη ὀπισθεν τῆς λόχμης καὶ παρετήρει μετὰ προσοχῆς τὸ ὄλονέν πλησιάζον ὄχημα. Ἐν αὐτῷ ἐκάθητο μία πρεσβυτίς, ἡνίοχος δὲ ἦτο αὐτὴ ἡ μυλαίδη. Μόλις ἔφθασαν κάτωθεν τῶν δένδρων καὶ ἰδοὺ πάλιν ἤρχισε νὰ βρέχῃ. Μέγα καὶ ζοφερόν νέφος, ἐπὶ πολὺ ἰστάμενον ἀπειλητικῶς ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος, ἐπεσκότῃσε τὸν καυμένον ἥλιον καὶ κατέβρεξε τὸ ὕψωμα διὰ μεγάλων ψεκᾶδων. Ἡ λαίδη ἐσταμάτισε τὸν ἵππον καὶ ἀνεφώνησε : — Ἀχ, θεία, νὰ πάλιν ἄρχιζῇ, ἄσχημα τὴν ἔχουμε ! Καὶ ἐγὼ σὲ ὑπεσθῆην, ὅτι μίαν ὥραν τοῦλάχιστον δὲν θὰ βρέξῃ ! Περίμενε ὀλίγον ! Νὰ πάρῃ τὸ σάλι μου καὶ τυλίξου καλὰ. Τὸ ξέρεις δὲ καὶ σὺ πῶς ἄμα βραχῆς θ' ἀρρωστήσῃς καὶ ὕστερα τί θὰ κάμω ;

«Ἡ θεία ἔκαμει ὀλίγας ἀντιρρήσεις, ἀλλ' ἡ μυλαίδη προσέθηκεν : — Αὐτὰ τώρα δὲν ὠφελοῦν, νὰ τὸ κάθισμα μ' ἐμποδίζει ἐδῶ ποῦ κάθημαι ! Ἐλαβε διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὰς ἡνίας ἐστράφη εἰς τὸ κάθισμά της καὶ διὰ τῆς ἄλλης περιετύλιξε μὲ τὸ σκέπασμα τὴν θεϊαν. Ἐπειτα ἔκυψε κ' ἐπέθηκε φίλημα ἐπ' αὐτῆς : — Ἐσὺ εἶσαι ἡ καλλίτερη θεία τοῦ κόσμου, κάθησε τώρα ἡσυχῇ καὶ τύλιξε καλὰ τὸ πρόσωπόν σου ! Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἐμειδίασε, ἐπληξέ τὸν ἵππον διὰ τῷ μαστιγίου της καὶ ἀπεμακρύνθη ταχέως.

Ὁ μυλόρδος ἠκτινοβολεῖ ἐκ τῆς ἡσυχίας. Μειδιῶν ἠτένισε τὸν οὐρανόν, ὥσάν νὰ ἐπερίμενεν ἐξ ὕψους μέγα τι καλόν. Ἐπειτα ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸν ἴδιον δρόμον, τὸν ὁποῖον εἶχεν ἔλθει καὶ ἐπεριπάτει ἀκριβῶς ὅπου εὕρισκοντο καὶ τὰ μεγαλειότερα τέλματα. Δύο μικροὶ παῖδες, συναντήσαντες αὐτόν, ἠπόρουν τί ἐζήτηι ὁ ξένος οὗτος κύριος ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανόν καὶ διὰ τί ἐξέλεγεν ἀκριβῶς τὰ βαθύτερα μέρη τοῦ δρόμου !

«Τὴν ἰδίαν ἐσπέραν ἔφθασεν ἐκ Λονδίνου καὶ τὸ βιβλίον. Τὸ ἔφερε τῇ ἐπαύριον πρῶτ' εἰς τὸν Κὺν Στέφενς καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ μὴ ἀναφέρῃ, ὅτι αὐτὸς τὸ ἐπρομήθευσεν, ἐν γένει δὲ ν' ἀποφύγῃ νὰ εἰπῇ τὸ ὄνομά του.

— Ἐυρέτε ; ἔμπορουν ὕστερα νὰ μὲ προσκαλέσουν εἰς ἐπίσκεψιν καὶ ἐγὼ δὲν ἀγαπῶ πολὺ τὰς γνωριμίας τῶν κυριῶν καὶ ἐκτὸς τούτου σκοπεύω νὰ φύγω μετ' ὀλίγας ἡμέρας.

«Τὸ βιβλίον ἦτο καθαρὰ τυλιγμένον εἰς χαρτὶ καὶ μεταξὺ τῶν φύλλων του εἶχε θέσει ὁ μυλόρδος μίαν σημείωσιν, δηλαδὴ ἓν μικρὸ ποιήματάκι. Ποῖον ἦτο τὸ περιεχόμενον του δὲν γνωρίζω, λέγει ὁμως ἡ μυλαίδη ὅτι ἦτο λαμπρόν.

«Χωρὶς ἀφιέρωσιν καὶ ὑπογραφὴν ἔφθασεν εἰς τὰς χεῖρας τῆς μυλαίδης, ὅτε τὸ ἐσπέρας ἐφυλλομέτρα τὸ βιβλίον.

«Τὸ γράψιμον δὲν τῇ ἡτῷ ἄγνωστον· ἐν Παρισίοις εἶχε λάβη μικρὸν γραμματίον παρὰ τοῦ μυλῶντος, ὅτε εἶχε στείλῃ τὸν ὑπρέτην του νὰ παραλάβῃ τὴν εἰκόνα, καὶ ἡ ὁμοιότης ἡτο κατὰ φανῆς. Εἶχε μάθη προσέτι καὶ παρὰ τῶν ὑπηρετῶν, ὅτι ἀπὸ τινος πλούσιός τις ξένος κατοικεῖ εἰς τὸ ἐγγὺς ξενοδοχεῖον καὶ μὲ ὄλην τὴν βροχὴν περιφέρεται εἰς τὰ περίχωρα ἐπὶ ὁλοκλήρους ἡμέρας.

«Ἡ λαίδη Μαρία ἀνέγνωσεν ἅπαζ ἐτι τὸ ποίημα, πρὶν σβύσῃ τὴν λυχνίαν της, καὶ ὅτε τῇ ἐπαύριον εἶδε τὸν Στέφεν, τὸν ἠρώτησεν ἐκ τύχης πῶς κατώρθωσε νὰ εὔρῃ τὸ σπάνιον βιβλίον. Ἡ ἀπάντησις τοῦ κ. Στέφεν ἦτο ὀλίγον δειλὴ καὶ ἡ λαίδη τὸν διέκοψεν εἰπούσα: — Ἄς ἦνε ἐπὶ τέλους, δὲν θέλω νὰ φανῶ ἀδιάκριτος. Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὴν χαρὰν, τὴν ὁποίαν μοὶ ἐπροξενήσατε διὰ τοῦ βιβλίου.

«Τὴν ἰδίαν ἡμέραν παρουσιάσθη εὐκαιρία εἰς τὸν μυλῶντα νὰ στείλῃ καὶ ἄλλο βιβλίον εἰς τὴν μυλαίδην. Ἦτο ἰταλικὸν τι μυθιστόρημα, τὸ ὁποῖον εἶχε πάρῃ μαζὶ του εἰς τὸ ταξίδι, καὶ ἡ μυλαίδη εἶχεν ἐκφράσῃ πρὸς τὸν κ. Στέφεν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ διαβάσῃ κἀνὲν ἰταλικὸν βιβλίον. Εἰς τοῦτο ἔθεσε πάλιν ὁ μυλῶντος ἐν συνένετον καὶ τὴν φορὰν ταύτην ἡ μυλαίδη δὲν εἶχε πλέον καμμίαν ἀμφιβολίαν. Εἰς τὸ ποίημα τοῦτο παρεπονεῖτο πρὸς τὴν Παναγίαν, ὅτι αὐτὴ, ἡ ὁποία εἶνε τόσο καλὴ καὶ ἀγαθὴ πρὸς ὅλους, εἰς αὐτὸν ἐπροξένει τόσο ὅσον λύπην καὶ τόσα βάσανα. Ἐκ ζηλοτυπίας τὸν ἐχώρησεν ἀπὸ τὴν ἐρωμένην του, διότι τὴν ἐθαύμασε περισσότερον ἐκείνης, τῆς βασιλίσσης τοῦ οὐρανοῦ. Τὴν ἐνοχοποιεῖ ὅτι ἔφερε διχόνοιαν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐρωμένης του, τῇ ὑπέσχετο ὅμως αἰώνιαν εὐγνωμοσύνην καὶ ἀνέγερσιν πολυτελοῦς βωμοῦ, ἐὰν τὸν εὐσπλαγχνισθῇ καὶ τὸν συμφιλιώσῃ πάλιν μὲ τὴν ἐρωμένην του.

«Ἡ μυλαίδη δὲν ἤξευρε πλέον τί νὰ εἰπῇ καὶ τί νὰ κάμῃ, εὗρεν ὅμως τὸ ποίημα τέλειον. Πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἡμερῶν, ὅτε ἤμην ἐκεῖ, περιεπτύχθη τὸν σύζυγόν της καὶ εἶπε μὲ γλυκεῖαν φωνήν: — Ναὶ Οὐίλλιαμ, ἐὰν καμμίαν φορὰν ἀποφασίσῃς νὰ ἐκδώσῃς τὰ ποιήματά σου, κάνεις πλέον δὲν θὰ διαβάξῃς τὰ ἔργα τοῦ λόρδου Βύρωνος! Καὶ εἰς τοῦτο ἐμειδίασεν ὁ λόρδος ὡς μακάριος.

«Ἄλλ' ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐγένινεν ἡ ὑπόθεσις ὑποπτος εἰς τὸν Κον Στέφεν, ἐν ᾧ ὁ μυλῶντος καθ' ἡμέραν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀνησυχεῖ.

«Τὰς τελευταίας ἡμέρας δὲν ἔβρεχε πλέον, τὰ νέφη εἶχον διασκορπισθῇ καὶ ὁ οὐρανὸς ἐγένετο διαυγὴς καὶ καθαρὸς καὶ δὲν ὑπῆρχε πλέον φόβος νὰ τὰ χαλάσῃ. Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ὁ ἥλιος ἔκαμε θαύματα· ἡ γῆ ἐξηράνθη, τὰ κεκυφῶτα φυτὰ καὶ βότανα ἠνωρθώθησαν πάλιν

καὶ τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου ἡ ἡμέρα ἦτο ὅσον οὐδέποτε ὥραία.

«Ἀπὸ πρωῒας ἐξῆλθεν ὁ μυλῶντος εἰς περίπατον καὶ ἐφθάσεν ὡς ἐκ τύχης εἰς τὴν κιγκλιωτὴν θύραν τοῦ κήπου τῆς ἐπαύλεως. Μετὰ παλμῶν καρδίας κατῆλθε καὶ προχωρήσας ἐφθάσεν εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ κήπου, ὅπου ἀνεκάλυψε μικρὰν πρασίνην θυρίδα. Δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ κρατηθῇ συνέλαβε μίαν τολμηρὰν ἀπόφασιν, ἤνοιξε τὴν θυρίδα εἰσῆλθε.

«Καὶ ὁ ἴδιος δὲν ἐγνώριζε ποῖον εἶχε σκοπὸν, ἤθελε μόνον νὰ περιπατήσῃ εἰς τὸ ἱερὸν ἐκεῖνο μέρος. Εἰς τὸν κήπον ἐπεκράτει ἀπόλυτος ἡσυχία, διακοπτομένη μόνον ὁσάκις ὠριμόν τι μῆλον ἐπιπτεν ἐκ τοῦ κλάδου ἐπὶ τῆς χλόης.

«Ὁ μυλῶντος ὅμως ἐπροχώρει ὁλονὲν καὶ ἐφθάσεν εἰς θερμοκήπιον, ἐφ' οὗ περιελλίσσοντο οἱ ῥαδινοὶ καὶ λεπτοὶ τοῦ κισσοῦ κλάδοι, μεταξὺ δὲ τῶν ποικιλοχρῶμων πρασιῶν ἐθορύβει τὸ ὕδωρ μικροῦ τινος ἀναβρυτηρίου.

«Ὅτε ἐπλησίασεν εἰς τὸ μέρος τοῦτο, παρετήρησε μίαν κυρίαν κύπτουσιν ἐπὶ τῆς πρασιᾶς καὶ δρέπουσιν ἄνθη — καὶ ἡ κυρία αὕτη ἦτο ἡ λαίδη Μαρία. Ἐτερέτιζεν κατ' ἰδίαν μίαν μελωδίαν καὶ εἰς πᾶσάν της κίνησιν ἠκούετο ὁ θροῦς τῶν μακραμένων φύλλων ὑπὸ τὴν μεταξίνην της ἐσθῆτα. Ἐστάθη τώρα μίαν στιγμὴν, ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ὀλίγον πλαγίως καὶ παρετήρησεν ἐταστικῶς τὴν ἀνθοδέσμην της. Ἡ οἰκία ἔμοσχοβόλει καὶ τὰ ἄλλα φθινοπωρινὰ ἄνθη εἶχον φορέσῃ τὴν μεγαλοπρεπὴ καὶ πολυχρωμον στολὴν των τὴν ὁποίαν τοῖς ἐπεδαφίλευσε διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ φθινόπωρον. Ἡ μυλαίδη ἐκυψεν ἅπαζ ἐτι καὶ ἐκοψεν ἐν ἄνθος ἀκόμη, ὅτε δὲ ὕψωσε τὰ βλέμματα παρετήρησεν τὸν μυλῶντα. Ἐταράχθη ὀλίγον, ἐκοκκίνησεν, ἐσήκωσε τὰς ὀφθαλμοὺς της, ἀλλὰ συνῆλθε ἀμέσως, ἐπροχώρησεν πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα: — Σεῖς ἐδῶ, μυλῶντε; — Ναί, καὶ θ' ἀπορῆτε βέβαια, εἶπεν ὁ μυλῶντος — ἀλλ' ἔχω νὰ ὁμηλήσω μὲ τὴν μυλαίδην περὶ μιᾶς σοβαρᾶς ὑποθέσεως.

— Ἀλήθεια; εἶπεν ἀτενίζουσα τὰ ἐπὶ τῶν χειρῶν της ἄνθη. Θὰ ἔχετε βέβαια σκοπὸν νὰ μοὶ πωλήσῃτε πάλιν τὴν εἰκόνα.

— Ὅχι, μυλαίδη, αὐτὸ κυρίως ὄχι, ἐπειδὴ ὅμως γνωρίζω πόσον τὴν ἀγαπᾶτε, διὰ τοῦτο — ναί, μυλαίδη, — δὲν τὴν ἐκύτταξα ἀφ' οὗτο τὴν ἔναπαῖρα ἀπὸ σᾶς.

— Καὶ ὅμως δὲν θέλετε νὰ τὴν πωλήσῃτε;

— Ὅχι, δὲν ἠμπορῶ νὰ τὴν χωρισθῶ, ἀλλ' ἤθελα νὰ σᾶς προτείνω — ἤθελα νὰ σᾶς ἐρωτήσω, μυλαίδη, δὲν ἠμποροῦμεν τάχα νὰ τὴν μοιρασθῶμεν;

— Νὰ τὴν μοιρασθῶμεν, μυλῶντε; Ὅποῖος βανδαλισμός!

— «ὦ ὅχι! δὲν ἐννοῶ ταῦτα μυλαίδη, ἀλλ' ἐάν σεις, — ἐάν ἐγώ — ἐάν καὶ οἱ δύο μας εἴχομεν ἓνα σπῆτι θὰ ἤμποροῦμεν καὶ οἱ δύο νὰ τὴν χαιρώμεθα! — ὁ μυλόρδος εἶχεν ἀποκαλυφθῇ καὶ λάβῃ τὴν χεῖρα τῆς μυλαίδης. Καὶ πῶς ἐγίναν τὰ λοιπὰ ἐγὼ πλεον δὲν γνωρίζω, τοῦτο μόνον ἔμαθον, ὅτι ὁ ἐλθὼν νὰ ποτίσῃ τὰ ἄνθη κηπουρὸς ἔμεινεν ἐμβρόντητος, ἀμα εἶδε τὴν μυλαίδη εἰς τοὺς βραχίονας ἐνὸς ξένου κυρίου.

«Ἡ μυλαίδη τὸ εἶχε λάβῃ πλεον ἀπόφασιν καὶ ἡ ἰδία λέγει, ὅτι τὸ πρῶτ' ἐκεῖνο ἐν Παρισίῳ, ὅτε ἐζήτησε συγγνώμην παρὰ τοῦ μυλόρδου, εἶχε χάσῃ τὴν καρδίαν τῆς.

«Ἡ ἀπορία τῆς θείας, ἡ ἐκπληξίς τοῦ Στέφενος καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων δὲν μᾶς ἐνδιφέρουν. Οἱ γάμοι τῶν ἐτελέσθησαν πρὸ τῶν Χριστουγέννων καὶ ἔκτοτε ζῶσιν εὐτυχεῖς.

«Τοὺς βλέπετε; Ἐκεῖ τρέχουν εὐτυχεῖς εἰς τὸ φῶς τῶν χρυσῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου!»

ΤΕΛΟΣ

ΠΩΣ ΕΟΡΤΑΖΟΥΣΙ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Α'.

Ἐν Ἀγγλίᾳ

Ἡ εορτὴ τῶν Χριστουγέννων ὀνομάζεται ἐν Ἀγγλίᾳ Christmas day. Κατὰ τὴν νύκτα τῆς 24 Δεκεμβρίου θεωρεῖται κυρίως ὅτι τελευτᾷ τὸ παλαιὸν ἔτος, παρὰ τὴν θέλησιν τῶν Καζαμιῶν, οἵτινες τὴν ἐναρξίν τοῦ ἔτους ὀρίζουσιν εἰς τὴν 1ᾴ Ιανουαρίου. Διὰ τοῦτο καὶ αἱ εὐχαί, τὰς ὁποίας δαψιλεύουσιν ἀλλαχοῦ ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει, ἀπονέμονται κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων.

Ἐκ πασῶν τῶν ἐκ παλαιᾶς παραδόσεως συνηθειῶν ἡ μόνη διατελοῦσα ἔτι ἐν ἀκμῇ εἰς τὰς μεγαλοπόλεις συνίσταται εἰς τὴν διὰ πρασίνων κλάδων διακόσμησιν τῶν οἰκιῶν. Τὸ μαγειρεῖον καὶ τὸ ἐστιατόριον εἶνε τὰ κατὰ προτίμησιν διακοσμούμενα ἐκ τῶν λοιπῶν τμημάτων τῆς οἰκίας διὰ τῆς ὕψους καὶ τοῦ ἱζοῦ, οἱ κλώνες τῶν ὁποίων χρησιμοποιοῦνται πρὸ πάντων πρὸς τὴν ἐν λόγῳ συνήθειαν. Ἡ συνήθεια τῆς ἀναρτήσεως τοῦ ἱζοῦ ἐκληροδοτήθη πιθανώτατα εἰς τοὺς νεωτέρους Ἀγγλοὺς ὑπὸ τῶν προγόνων ἐκ τῶν Σαξόνων, οἵτινες πάλιν τὴν παρέλαβον ἀπὸ τῶν ἀρχαίων Βρεταννῶν· εἶνε γνωστὴ ἡ πρὸς τὸ παρασίτον φυτὸν εὐλάβεια τῶν κελτικῶν φυλῶν.

Ὁ ἱζὸς ἀναρτῶμενος συνήθως ἀπὸ τῆς ὀροφῆς παρέχει εἰς τοὺς ἄλλους τὸ εὐάρεστον δικαίωμα νὰ περιπτυσθῶσιν ὅποιονδῆποτε ἡ τύχη ἤθελεν ὀδηγήσῃ ὑποκάτω τῶν ἱερῶν κλάδων του. Λέγεται ὅτι τὸ ἀρχαῖόν τοῦτο ἔθιμον ἀπο-

λαύει πολλῆς εὐνοίας παρὰ τῷ ὠραίῳ φύλῳ. Εἰς πόσων τὰ τρυφερά αἰσθήματα παρέχει ἀφορμὴν ἐκρήξεως, καὶ πόσαι κόραι καταδικασμέναι εἰς τὴν διὰ βίου παρθενίαν εὐρίσκουσι τρόπον δι' ἄκρων καὶ τῶν χειλέων νὰ γευθῶσι τοῦ ἀπηγορευμένου καρποῦ!

Ἡ παρασκευὴ τῆς *πλουμπουτίγκας* τελεῖται κατὰ τὴν νύκτα τῶν Χριστουγέννων τῇ συναγωγῇ διαφόρων ἀρτυμάτων, οἷον βοείου πάχους, τριμμάτων ἄρτου, κανέλας, ἀλεύρου, γαρυφάλων, φλοιῶν πορτοκαλλίου, κορινθιακῆς σταφίδος. Ἐν τῷ ἐστιατορίῳ πρὸ τῆς συνηθροισμένης οικογενείας ἡ οἰκοδέσποινα ἀναδέχεται τὴν λεπτὴν φροντίδα νὰ χύσῃ ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ γλυκίσματος τὴν ἀναγκαιοῦσαν δόσιν *κοριὰκ*, ἢ, κατὰ τοὺς Ἀγγλοὺς, νὰ *μεθῶσῃ* τὴν πλουμπουτίγκαν. Μεθ' ὁ ἑκάστος, προφέρων τὴν ἀρμόζουσαν εὐχὴν, λαμβάνει, με τὴν σειράν του, τὴν ἀνήκουσαν μερίδα.

Ἀπὸ τῶν γάμων τῆς βασιλείσης Βικτωρίας μετὰ τοῦ πρίγκιπος Ἀλβέρτου εἰσῆλθῃ εἰς τὰ ἀγγλικά ἦθη ἡ γερμανικὴ συνήθεια τοῦ δένδρου τῶν Χριστουγέννων. Ἐντὸς τῶν ἀχανῶν αἰθουσῶν τοῦ ἀνακτόρου Οὐϊνδσωρ οἱ πολυάριθμοι ἑγγονοὶ τῆς Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος ἐξακολουθοῦσι κατ' ἔτος συνωθούμενοι περὶ τὸ δένδρον, οὐτινος τὰ ἀνεξάντλητα πλούτη ἀποσπῶσι χαρμολύπην καὶ ἐκ τοῦ μικροῦ ἐκεῖνου κόσμου, καθ' ἃς στιγμὰς πρὸ τῆς θύρας τοῦ ἀνακτόρου οἱ πτωχοὶ καταβροχθίζουσι τὸ ἀνῆκον μέρος ἐκ ψητοῦ βοός, ὅστις προσφέρεται εἰς αὐτοὺς, βασιλικῇ διαταγῇ.

Ἡ παννυχὶς τῶν Χριστουγέννων λαμβάνει τέλος μετὰ διάφορα παιγνίδια, τῶν ὁποίων ὁ ἀρχικὸς χαρακτὴρ τηρεῖται ἀναλλοίωτος ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν. Τὰ μᾶλλον ἐν χρήσει εἶνε τὰ παιγνίδια τὰ καλούμενα τοῦ Snardragon καὶ τοῦ Flapdragon. Τὸ πρῶτον σύνθηες παρὰ τῇ ἀνωτέρᾳ κοινωνίᾳ συνίσταται εἰς τὴν διὰ τῆς χειρὸς ἐξαγωγήν ἀπὸ τοῦ βάθους κυπέλλου, πλήρους ἀναμμένου οἶνοπνεύματος, σταφίδων ἐρριμένων ἐν αὐτῷ. Τὸ δεύτερον, τέρπον συνήθως τὰς τάξεις τοῦ λαοῦ, εἶνε πολὺ δυσκολώτερον· οἱ ὑποβαλλόμενοι εἰς αὐτὸ ὑποχρεοῦνται νὰ πῶσι ζυθὸν ἀπὸ κρουνοῦ, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ἐτέθη ἀναμμένη λαμπάς.

Β'.

Ἐν Σουηδίᾳ.

Αἱ ἀρχαῖαι συνήθειαι ἐξαλείφονται αὐτόθι ὁσημέραι. Διὰ νὰ μάθῃ τις πῶς ἐωρτάζοντο ἄλλοτε τὰ Χριστούγεννα, ἀνάγκη νὰ ἀποταθῇ εἰς τοὺς γεροντοτέρους. Καὶ ἰδοὺ τί μακθάνει:

Τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων, πρὸς τὴν δευτέραν μετὰ μεσημβρινὴν ὥραν, ἐθερμαίνεται ὁ λουτρὼν. Πάντες οἱ ἀπαρτιζόντες τὴν οικογέ-